โชวจิวแห่งพ้าทักษิณ

โดย **ภูธรพ้าทักษิณ**

ในระยะสองปีที่ผ่านมานี้ ได้มีคณะบุคคลจากเมืองไทยไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนหลายคณะ มีทั้งนักกีฬา นักการฑูต และคณะแพทย์ เมื่อกลับมาต่างก็บรรยายความประทับใจในความเก่งกล้าในเชิงกีฬา ความมีระเบียบวินัย และความก้าวหน้าทางการแพทย์และอนามัยของจีนแผ่นดินใหญ่ โดยการรับรองและรับรู้ของทางราชการเรา ผิดกว่าเมื่อสิบกว่าปีก่อน ซึ่งถ้าใครรับเชิญหรือเล็ดลอดเข้าไปเยี่ยมดูกิจการของจีนแดงกลับมาเป็นต้องถูกสันติบาลเชิญตัวไปสอบสวนเสียหลายวัน กว่าจะหมดสงสัยปล่อยกลับบ้านแต่บางคนก็โชคดีได้รับเชิญไปพักที่โฮเต็ล 'ลาดยาวฮิลตัน' ต่อเลยก็มี ในวงการสัตวแพทย์เราจึงได้ไปดูงานกันแต่ที่สาธารณรัฐจีนไต้หวันมากมายหลายคณะ บางครั้งเดินสวนกันเกือบชนกันแถวไทเป ไทจุง ไทนาน และเป่โถว ต่างก็ได้รับความประทับใจในเรื่องสมาคมชาวนา ซันมูนเลค นายพลจุ้งฉุ่งกัง (วีรบุรุษแห่งไต้หวัน ท่านผู้นี้ดูเหมือนจะเรียกชื่อตามสำเนียงแต้จิ๋วว่าแต้เซ่งกง เป็นผู้นำทัพขับไล่ชาวฮอลันดาที่มายึดครองไต้หวันออกไป) ดร. ซุนยัดเซ็น (บิดาแห่งสาธารณรัฐจีน) ท่านประธานาธิบดีเจียง และการเลี้ยงน้ำชา อาหารจีนกับการ 'กำเบ้ย' กลับมาด้วยความชุ่มฉ่ำ ทั่วหน้ากัน

แต่ในปัจจุบันและต่อไปภายหน้า เพื่อให้ทันสมัยทัดเทียมวิชาชีพอื่น วงการสัตวแพทย์และสัตวบาลเราก็น่าจะได้ส่งคณะไปดูงานบนผืนแผ่นดินใหญ่จีนกับเขาบ้าง อาจจะได้รับแนวความคิดและเทคนิควิธีการใหม่ ๆ อย่างที่วงการแพทย์ไทยได้ไปพบเห็นมาแล้ว เช่น โครงการแพทย์เท้าเปล่า (เห็นจะแปลเป็นภาษาจีนแต้จิ๋วอย่างดำน้ำได้ว่า เซียะคาซิงแซ) การฝังเข็ม (จัมหยั่ม Acupuncture) ซึ่งน่าจะนำมาปรับใช้ได้กับ การฉีดยาชากดประสาท (nerve block, epidural anaesthesia) ในบรรดาดาวร้ายร้อยแปดดวงซึ่งจุติมาเกิดเป็นพลพรรค

กู้ชาติเขาเนียซัวเปาะอันมีซ้องกั๋งเป็นหัวหน้า ก็มีอยู่นายหนึ่งซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการรักษาโรคม้า นับเป็นเกียรติประวัติของวงการสัตวแพทย์จีนมาแต่ครั้งนั้น นได้ผ่านสัตวบาลเราก็น่าจะได้รู้เห็นว่าเขามีวิธีการผลิตอย่างไร จึงผลิตโปรตีนจากเนื้อสัตว์ได้เพียงพอเลี้ยงประชากร ๘๐๐ ล้าน อาจจะมีการเลี้ยงสุกรและไก่เบ็ดแถบบริเวณที่อุดมสมบูรณ์เป็นอู่ข้าวอู่ปลา เช่น แถบกังหนำ (ผั่งใต้ของแม่น้ำแยงซีเกียง) กังโอ๊ว (ลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียงและทะเลสาปทั้งห้า) เสฉวน กวางตุ้ง และยูนาน โดยเฉพาะมณฑลเสฉวนมีชื่อเสียงในเรื่องสมุนไพรมากมายหลายชนิด และคุณภาพสูง น่าจะเป็นแหล่งที่ได้รับความสนใจจากนักเภสัชวิทยา อีกอย่างหนึ่งก็น่าจะได้ไปชมการผลิตปศุสัตว์แถบดินแดนตะวันตกวันตกนอกกำแพงใหญ่ซึ่งได้แก่ แควันซินเกียง กันซู ชิงไฮ และมองโกเลีย หรือหากจะได้ไปชมการเลี้ยงจามรี (yaks) ในทิเบตด้วยก็นับว่าน่าสนใจไม่น้อย

นายแพทย์หทัย ชิตานนท์ หนึ่งในคณะแพทย์ซึ่งไปเยือนแผ่นดินใหญ่จีนเขียนเล่าไว้ใน 'ไทยรัฐ' ว่า มีคำกล่าวทั่วไปในบรรดาชาวจีนว่า ชายใดจะมีความสุขที่สุดในชาตินี้ ก็ต่อเมื่อได้ไปพบและรักสาวงามที่เมืองซูโจว แล้วพาเธอไปท่องเที่ยว (ฮันนีมูน) ที่เมืองหังโจว และไปรับประทานอาหารที่เมืองกวางโจว ผู้เขียนเคยอ่านพบคำพังเพยจีนบทหนึ่งว่า 'บนฟ้ามีสรรค์ บนดินมีโซวหัง' ในคำพังเพยนี้ 'โซวหัง' อันได้แก่เมืองโซวจิวและฮั่งจิว (นี้เรียกตามสำเนียงแต้จิ๋ว ถ้าภาษาจีนกลางก็เป็นซูโจวและหังโจว) เปรียบได้กับสรวงสวรรค์บนดินมีทิวทัศน์ธรรมชาติงดงามขึ้นชื่อลือชามาแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบันนี้ และโซวจิวยังมีชื่ออีกว่าเป็นดินแดนแห่งสาวงามเคยได้รับการคัดเลือกเป็นฮองเฮา (มเหสี) และกุยฮุย (สนมเอก) บาทบริจาริกาของฮ่องเต้ (จักรพรรดิ) ตลอดมาในประวัติศาสตร์อันยาวนานนับพันปีของจีน ส่วนเมืองกวางโจวอันอยู่ในมณฑลกวางตุ้งนั้น ก็ขึ้นชื่อลือชาในเรื่องรสอาหารว่ายอดโอชะ ทำให้ชื่อเสียงในเรื่องรสอาหารจีน ระบือไปทั่วโลก เป็นต้นตำรับอาหารประเภทหนวดเต่าเขากระต่าย เช่น แกงจืดลิ้นไก่ อุ้งเท้าหมีตุ๋น มันสมองลิงสด ฯ ล ฯ

ผู้เขียนมาลองคิดดูว่า ดินแดนภาคเหนือของประเทศเราแถบเชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน

และเชียงราย ก็มีทิวทัศน์งดงามเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เลื่องลือทั้งในบรรดาคนไทยและชาวต่างประเทศ ประชาชนในท้องถิ่นก็อัธยาศัยดี สุภาพหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ธิดาแม่ปิง แม่วัง แม่ลี้และกว๊านพะเยาเคยได้รับการคัดเลือกเป็นสาวไทยและรองนางสาวไทยไม่เว้นแต่ละปี าคันตุกะหนุ่มผู้ไปเยือนเมืองเหนือลอดถ้ำขุนตาลขึ้นไปแล้วล้วนประทับใจไม่อยากกลับแต่ จพัง สมสมัญญานามว่า 'ถิ่นไทยงาม' น่าจะเปรียมได้ว่าเป็น โซวจิวแห่งสยาม'

จำลอง พิศนาคะ ผู้บุกเบิกในบรรดานักแปลเรื่องจีนยุคหลัง บรรยายไว้ในหนังสือ มิรหยกภาค ๕ ว่า ผู้คนชาวกังหนำ (รวมทั้งโซวจิว) มีสำเนียงพูดอ่อนหวานไพเราะน่าง โดยเฉพาะชาวโซวจิวมีผีปากคารมคมคาย ถึงกับว่าถ้าใครเจรจาโต้ตอบกันด้วยคารมแล่ ก็มักจะถามกันว่าเป็นคารมของชาวโซวจิวหรือ เรื่องผีปากและคารมนี้ผู้เขียนคิดว่าท่านที่เคยไปแอ่วซ๊อ ผ้าผ้าย ผ้าไหม และของที่ระลึกแถวสันกำแพง บ่าซาง หรือแม้กระทั่งร้านในเวีย คงเห็นด้วยกับผู้เขียนว่า ละอ่อนคนขายนั้นคารมสำนวนเหลือกำลัง โต้ตอบผู้ซื้อได้เป็นโมงไม่จนผีปากและคารม เข้าร้านไหนแล้วที่จะกลับออกมามือเปล่านั้นยากนักหนา ยิ่งถ้าแอ่วตามบ้านด้วยแล้ว คุณเธอก็เจรจาปราศรัยเป็นระหัสโวหาร หากไม่รู้ล่วงหน้าไปก่อนหรือมีเพื่อนชาวท้องถิ่นไปด้วยช่วยแนะนำโต้ตอบให้แล้วถอดโค้ดไม่ออก พังไม่รู้เรื่องตอบประเด็น เป็นได้ปล่อยไก่กันเป็นฝูงๆ ให้สาวเจ้าได้หัวเราะเป็นที่ชื่นบาน เรื่องสำเนียงเจรจนหวานนั้นก็เกือบไม่ต้องกล่าวถึง ใครได้ฟังเสียง 'เจ๊า' ของสาวถิ่นไทยงามแล้วไม่เคลิบเคลิ้มจนไม่อยากจากหรือลากลับบ้านก็นับว่าใจแข็งมาก

ผู้แปลท่านเดียวกันนี้ ยังได้บรรยายไว้ในหนังสือเรื่องเดียวกันอีกตอนหนึ่งว่า 'ชาวโซวจิวมีอาหารประจำวันที่มีรสชาติปรุงแปลกกว่าอาหารของเมืองอื่น เหตุว่าอาหารทุกอย่างเคี่ยวน้ำตาลลงไปจนหวาน ส่วนที่มันก็ผัดเสียจนมันเยิ้ม ติดช้อนติดตะเกียบเหนียวเหนอะ' ท่านที่ได้เคยลองลิ้มรสอาหารพื้นเมืองภาคเหนือของเราแล้ว ก็คงทราบว่ามีความคล้ายคลึงกันในข้อนี้ชอบกลอยู่ คือ ไม่ว่าจะเป็นน้ำพริกอ่อง แกงฮังเล หรือลาบเมืองอันเป็นอาหารขึ้นชื่อ ก็ล้วนแต่หวานๆ มันๆ จนหยาดเยิ้มทั้งนั้น ไม่มีรสชาติจัดเหมือนอาหารอื่นของประเทศเรา

ด้วยเหตุผล ๓–๔ ประการดังกล่าวมาแล้วนี้ ผู้เขียนจึงใคร่ขอสรุปว่า เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง หรือพะเยาของเราสมควรได้รับคำอุปมัยว่าเป็นโซวจิวแห่งพ้าทักษิณ' (เทียน-น้ำโซวจิว) มิใช่หรือ

โอ้ ลานนาไทย ถิ่นไทยงาม อดีตราชอาณาจักรอันสืบเนื่องมาจากราชอาณาจักรอ้ายลาวและน่านเจ้า

โซวจิว ถิ่นจีนงาม เมื่อไรหนอจะได้ไปยลสวรรค์ (จีน) บนพื้นพิภพแผ่นดินใหญ่ (ตงง้วน)

เพื่อให้เข้าบรรยากาศ เพลงบีดรายการควรเป็น 'โป๊ยกังเหล็ง' จากวงมโหรี หรือ เพลงมังกรข้ามนที (ก้วยกังเล้ง) จากวงกระจับปี่เครื่องสายจีน

หมายเหตุท้ายเรื่อง

ผู้เขียนเรื่องนี้มีความรู้ภาษาจีนอยู่ในขั้นงูปลาๆ (Pidgin Chinese) จะพูดจาเอางานเอาการกันก็ไม่รู้เรื่อง อาศัยที่เมื่อยังเด็กผู้ปกครองชอบใช้ให้อ่านหนังสือเรื่องจีน (พงศาวดาร หรือ เกร็ดพงศาวดาร) ให้ฟัง ครั้นเมื่อเรียนจบออกทำงานก็ได้ไปอยู่ภูธร-นอนไพรกว่า ๑๐ ปี ภาพยนตร์จอเงินจอแก้วก็ไม่ใคร่ได้ดูเพราะไม่มีจะดู นานๆ ได้ดูหนังขายยาบ้าง จึงอ่านแต่หนังสือเรื่องจีนกำลังภายใน คิดเป็นจำนวนเรื่องก็หลายสิบเรื่อง คิดเป็นจำนวนเล่มก็เห็นจะเกือบพันเล่ม แต่นั่นแหละคำพังเพยจีนบทหนึ่งก็ว่า 'อ่านหนังสือพันเล่ม ก็ไม่เหมือนกับเดินทางไกลพันลี้' ที่เกิดความบันดาลใจรวบรวมมาเขียนเรื่องนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขอท่านผู้รู้ได้โปรดตักเตือนแนะนำเป็นวิทยาทานด้วย.